

2017 m. gruodžio 27 d. korupcijos rizikos analizėje Nr. 4-01-10128 pateiktų rekomendacijų vykdymas

	<i>Rekomendacija</i>	<i>Švietimo ir mokslo ministerijos numatytos priemonės rekomendacijoms įgyvendinti</i>	<i>STT nuomonė dėl rekomendacijos įgyvendinimo ir siūlymai</i>
<i>1. Dėl korupcijos rizikos valdant (naudojant) nekilnojamąjį turtą ir perduodant tretiesiems asmenims laikinai juo naudotis (suteikiant panaudos teisę ir išnuomojant)mažinimo:</i>			
1.1	Vidiniuose teisės aktuose aiškiai apibrėžti perduoto pagal panaudos sutartis nekilnojamojo turto naudojimo kontrolės ir priežiūros procedūras, tikrinimo tvarką, nustatant inventorizacijos etapus, dalyvaujančius subjektus, užtikrinant, kad kiekvienais metais Švietimo ir mokslo ministerijos atstovai dalyvautų institucijų, kurioms perduotas panaudos pagrindais turtas inventorizacijos procese.	Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 308 „Dėl Švietimo ir mokslo ministerijos ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo bei nematerialiojo turto, perduoto pagal panaudos sutartis, valdymo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos naujos Švietimo ir mokslo ministerijos ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo bei nematerialiojo turto, perduoto pagal panaudos sutartis, valdymo ir naudojimo taisyklės, kuriose atnaujinta perduoto pagal panaudos sutartis nekilnojamojo turto naudojimo kontrolės, priežiūros, inventorizacijos procedūrų tvarka, papildant foto fiksacijos prievole, taip pat įteisinta prievolė kasmet teikti ministerijai Turto, gauto pagal panaudos sutartis, naudojimo ataskaitą pagal pridedamą pavyzdinę ataskaitos formą.	Pasiūlymai 1.1. – 1.4. įgyvendinti.
1.2.	Nustatyti nekilnojamojo turto būklės tikrinimo ir fiksavimo sistemą, periodiškai (pavyzdžiui kas 2-3 metus) atliekant nekilnojamojo būklės vertinimus, pavyzdžiui, foto fiksaciją pradžioje, suteikiant nekilnojamą turtą panaudos pagrindais ir sudarant sutartis, nekilnojamojo turto naudojimo eigoje bei sutarties pabaigoje.		
1.3.	Atnaujinti Turto perduodamo pagal panaudos sutartis taisykles, pagal aktualios redakcijos Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas.		
1.4.	Imtis priemonių ir suformuoti aiškį ir griežtą draudimo liudijimų (polisų) pateikimo praktiką ir savalaikiai kontroliuoti šios prievolės vykdymą.		

1.5.	Keisti sutarčių nuostatas ir jose išsamiai detalizuoti kokias įstaigų įstatuose numatytas (-oms) veiklas (-oms) vykdyti panaudos davėjas (Švietimo ir mokslo ministerija) perduoda nekilnojamąjį turtą.	Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl turto perdavimo panaudos pagrindais rengimo praktikoje taikoma nuostata – įrašyti „įstatuose numatytas veiklas vykdyti“, o pradėjus vardyti konkrečias įstatų veiklas, tai būtų laikoma pertekline informacija, tuo labiau, kad tektų keisti nutarimus kaskart pasikeitus viešosios įstaigos įstatams. Panaudos sutartys tėra Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus įgyvendinantys dokumentai, tad jose negalime detalizuoti veiklų.	Pasiūlymas neįgyvendintas. Sutinkame su Švietimo ir mokslo ministerijos nuostata, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose dėl turto perdavimo panaudos pagrindais perteklinės informacijos vardinti nereikėtų, tačiau pasiūlymas buvo formuluojamas ne Lietuvos Vyriausybės nutarimų pakeitimui, o Švietimo ir mokslo ministerijos ir panaudos gavėjų sutarčių nuostatoms, todėl siūlome pakartotinai svarstyti dėl pasiūlymo įgyvendinimo.
1.6.	Nustatyti aiškius ir išsamius reikalavimus ataskaitoms, kuriose būtų atsiskaitoma už kiekvieno panaudai suteikto nekilnojamojo turto objekto naudojimą, nurodant suteiktą naudoti plotą, pastatų unikalius numerius, pastato paskirtį ir informuoti ar jis naudojamas pagal šią paskirtį ar paskirtis yra pakeista, taip pat pateikiant informaciją kokia veikla vykdoma pastatuose, kitose nekilnojamojo turto objektuose, informuoti ar įstaiga, panaudos pagrindais naudodama valstybės turtą, nėra jo išnuomojusi arba perdavusi tretiesiems asmenims neatlygintinai naudotis (jei taip, tai kam, kada ir kaip yra tai padariusi), informuoti apie atliktus arba atliekamus remonto darbus, kas konkrečiai atlikta ir pan.	Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad Panaudos taisyklės papildytos ministerijos patvirtinta Turto, gauto pagal panaudos sutartis, naudojimo ataskaita, kurioje įgyvendinti šie STT pasiūlymai, be to, ataskaitoje privaloma teikti informaciją apie turto draudimą ir pateikti anksčiau nepateiktas draudimo liudijimų (polisų) kopijas.	Pasiūlymas įgyvendintas.
1.7.	Tobulinti Nuomos arba perdavimo neatlygintinai naudotis panaudos pagrindais tretiesiems asmenims tvarkos aprašą	Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad ji kreipėsi į Finansų ministeriją dėl Valstybinėms ir savivaldybių profesinio mokymo įstaigoms, kurių	Pasiūlymas neįgyvendintas. Atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. kovo 30 d. įsakymas Nr. V-270/1K-101 „Dėl

	nuostatas, išsamiai detalizuojant visą suderinimo procesą bei jo eigą.	teisinė forma yra viešoji įstaiga, perduoto panaudos pagrindais valstybės ar savivaldybių turto nuomos arba perdavimo neatlygintinai naudotis panaudos pagrindais tretiesiems asmenims tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. V-270/1K-101 „Dėl valstybės ir savivaldybių profesinio mokymo įstaigoms, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, perduoto panaudos pagrindais valstybės ar savivaldybių turto nuomos arba perdavimo neatlygintinai naudotis panaudos pagrindais tretiesiems asmenims tvarkos aprašo patvirtinimo“, tobulinimo. Finansų ministerija šiai dienai atsakymo nepateikė, todėl ministerija negali bet Finansų ministerijos pasiūlymų ir suderinimo keisti dėl bendro švietimo ir mokslo ministro ir finansų ministro įsakymo.	valstybėms ir savivaldybių profesinio mokymo įstaigoms, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, perduoto panaudos pagrindais valstybės ar savivaldybių turto nuomos arba perdavimo neatlygintinai naudotis panaudos pagrindais tretiesiems asmenims tvarkos aprašo patvirtinimo“ yra Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtintas įsakymas, ir pasiūlymai jį tobulinti buvo pateikti Švietimo ir mokslo ministerijai, manome, kad Švietimo ir mokslo ministerija turėtų imtis iniciatyvos parengti teisės akto pakeitimo projektą ir teikti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai derinimui, tam, kad būtų įgyvendinti pateikti pasiūlymai.
<i>2. Dėl korupcijos rizikos Švietimo ir mokslo ministerijos paraiškoms dėl valstybės nekilnojamojo turto, valdomo švietimo ir mokslo ministerijos patikėjimo teise, perdavimo pagal panaudos sutartis kitiems subjektams vertinti komisijos veikloje mažinimo:</i>			
2.1.	Svarstyti dėl komisijos vykdomos procedūros organizavimo <i>kiekvienam</i> planuojamam nekilnojamojo turto perdavimo pagal panaudos sutartį atveju, tikslingumo ir realios naudos (pavyzdžiui, ar tikslinga yra rengti tokią procedūrą perduodant buitinių nuotekų tinkus ar kelią, įvažiavimą ar pan., kai juos perduoti reikalinga konkrečiam subjektui). Svarstyti organizuoti ir sudaryti komisiją paraiškų vertinimui tuomet, kai, pavyzdžiui, vienas subjektas atsisako, grąžina pagal panaudos	Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 307 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 7 d. įsakymo Nr. V-311 „Dėl Valstybės nekilnojamojo turto, valdomo Švietimo ir mokslo ministerijos patikėjimo teise, perdavimo pagal panaudos sutartis kitiems subjektams, taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ papildė Valstybės nekilnojamojo turto, valdomo Švietimo ir mokslo ministerijos patikėjimo teise, perdavimo pagal panaudos sutartis kitiems subjektams, taisykles	Pasiūlymas įgyvendintas.

	<p>sutartį naudotas patalpas (kitą nekilnojamojo turto objektą) ir jas būtų galima perduoti kitam Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme numatytam subjektui, ar kitais atvejais, kuomet dėl patalpų perdavimo galėtų realiai konkuruoti keli subjektai, skelbimo formuluotėje vengiant ypatingai konkrečios subjekto veiklos aprašymo.</p>	<p>išlyga, kad perduodant nekilnojamąjį turtą panaudos pagrindais konkurencingumo procedūra nebus organizuojama, jei panaudos pagrindais perduodamas nekilnojamasis turtas, kurį reikia perduoti konkrečiam subjektui: po rekonstrukcijos padidėjęs statinių plotas, keliai (gatvės), privažiavimo keliai, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai (šiluminės trasos, ryšių kanalizacijos, vandentiekio tinklai, fekalinės kanalizacijos tinklai, lietaus kanalizacijos tinklai ir pan.), kiti inžineriniai statiniai (kiemo aikštelės, tvoros, kanalizacijos šuliniai, kiemo statiniai ir pan.), vandentiekio tinklai, šilumos tinklai, elektros tinklai, nuotekų šalinimo tinklai, lietaus nuotekų šalinimo tinklai ir pan.</p>	
<p><i>3. Dėl korupcijos rizikos viešųjų įstaigų panaudos teise perduotose patalpose užsiimti komercinės ir ūkinė veikla mažinimo:</i></p>			
<p>3.1.</p>	<p>Tikslinti teisinį reglamentavimą, jį konstruoti aiškiai ir nedviprasmiškai, nustatant kokia konkrečiai komercine ir ūkinė veikla draudžiama užsiimti subjektams panaudos teise suteiktose nekilnojamojo turto objektuose, nurodant kokiems subjektams draudžiama užsiimti tokia veikla, o kuriems – ne. Tais atvejais, kuomet viešajai įstaigai panaudos teise valdomose nekilnojamojo turto objektuose imperatyviai uždraudžiama užsiimti komercine ar ūkinė veikla, siūlome aktyviai kontroliuoti šios nuostatos vykdymą.</p>	<p>Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad ji visiškai sutinka su STT nuomone, kad daugelis panaudos gavėjų užsiima iš dalies ir ūkinė ir komercine veikla, kuri jų veikloje yra būtina mokymo dalis ir pan. Deja, su tuo kategoriškai nesutinka Konkurencijos taryba ir būtent Konkurencijos tarybos dėka Švietimo ir mokslo ministerijos rengiamuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektuose dėl panaudos atsiranda formuluotė „išskyrus ūkinę ir komercinę veiklą“, ši nuostata įrašoma ir į panaudos sutartis. Taip pat Konkurencijos taryba, argumentuodama tuo, kad galimai gali būti skundų ir teismų, pateikė</p>	<p>Pasiūlymai neįgyvendinti. Atkreiptinas dėmesys, kad korupcijos rizikos analizės išvados pasiūlymai buvo pateikti Švietimo ir mokslo ministerijai, kuri savo kompetencijos ribose turėtų įgyvendinti šiuos pasiūlymus, neįpareigodama kitų institucijų ir tikslindama savo teisinį reglamentavimą, sudaromų panaudos sutarčių nuostatas ir pan.</p>

3.2.	Tobulinti teisinį reglamentavimą taip, kad visos valstybės turto panaudos procesą reglamentuojančios nuostatos, tiesiogiai ir nenustatančios draudimą ir leidimą panaudos gavėjams užsiimti komercine ir ūkine veikla, sudarytų tarpusavyje susijusią, visapusišką, tarpusavyje rišliai derančią sistemą, t. y. valstybės turto panaudos sutarčių ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų nuostatos turėtų derėti tarpusavyje, aiškiai ir vienodai nurodant draudimą ir leidimą panaudos gavėjams užsiimti komercine ir ūkine veikla, ir nesudarytų galimybių šias nuostatas interpretuoti skirtingai.	griežtą pasiūlymą ministerijai atlikti konkurencingumo procedūrą perduodant panaudos pagrindais nekilnojamąjį turtą. Švietimo ir mokslo ministerija atkreipė dėmesį, kad to nereikalaujama iš kitų valstybės turto patikėtini. Todėl ministerija Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. V-311 „Dėl Valstybės nekilnojamojo turto, valdomo Švietimo ir mokslo ministerijos patikėjimo teise, perdavimo pagal panaudos sutartis kitiems subjektams, taisyklių patvirtinimo“ patvirtino atitinkamas taisykles visam nekilnojamajam turtui, nors tai daugeliu atvejų visiškai formalumas – kai turtas iki biudžetinių įstaigų pertvarkos į viešąsias įstaigas priklausė pačioms įstaigoms, kai perduodami inžineriniai statiniai, kai naujai pastatytas turtas buvo statomas būtent iš projekto, kuriame dalyvavo ta įstaiga, lėšų ir pan. Kaip buvo minėta anksčiau, Švietimo ir mokslo ministerija kreipėsi į Finansų ministeriją, prašydama suderinus su Konkurencijos taryba, atitinkamai tikslinti teisinį reglamentavimą ir inicijuoti norminių teisės aktų pakeitimo procedūras. Taip pat ministerija dėl 3.4 papunkčio, kreipėsi į Ūkio ministeriją, nes, Švietimo ir mokslo ministerijos nuomone, tai aktualu visiems valstybės turto valdytojams, todėl pasiūlymai turėtų būti įgyvendinami centralizuotai, tačiau Ūkio ministerija atsisakė inicijuoti Švietimo ir mokslo ministerijos siūlomų pakeitimo procedūrą.	
3.3.	Svarstyti galimybę inicijuoti Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio nuostatos pakeitimą ir tokioms viešosioms įstaigoms, kurių dalininkė nėra valstybė ar įstaigoms, kurių pagrindinė veikla yra komercinė (kaip pavyzdžiui, Šiuolaikinės mokyklos centras ar Šv. Ignaco Lojolos kolegija), taikyti konkurencingą nuomos, viešo konkurso būdu, procedūrą.		
3.4.	Nepatikėti viso turto valdymo proceso viešųjų įstaigų ir kitų jos dalininkų, galimai suinteresuotų neskaidriu ir savanaudišku turto valdymu, per plačiai diskrecijos teisei spręsti dėl vienokių ar kitokių nekilnojamojo turto valdymo aspektų, taip pat griežtai neatskirti viešųjų įstaigų		

	nekilnojamojo turto valstybės turto, kuomet jos steigėja ir viena iš valdytojų yra Švietimo ir mokslo ministerija, imtis proaktyvių viešųjų įstaigų turto valdymo kontrolės ir stebėsenos priemonių.		
4. Dėl antikorupcinės veiklos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje ir jai pavaldžiose institucijose, siūlome:			
4.1.	Kiekvienais metais nustatyti veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, jas įvertinti ir nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, numatyti priemones, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti.	Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-797 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos tvarkos aprašas. Jame nustatyta, kad iki IV ketvirčio pradžios ministerija ir jai pavaldžios įstaigos turi nustatyti ir įvertinti veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Remiantis vertinimo duomenimis bus parengta bendra motyvuota išvada dėl ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė per mėnesį nuo pasirašymo dienos bus pateikta STT ir paskelbta ministerijos interneto svetainėje.	Pasiūlymus planuojama įgyvendinti.
4.2.	Nustatant veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, atkreipti dėmesį į NKKP III skirsnio 14.8.3 punkte minimus korupcijos rizikos veiksnius švietimo ir mokslo sistemoje.		
4.3.	Užtikrinti, kad pavaldžios institucijos kiekvienų metų III ketvirtį nustatytų ir įvertintų savo veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė ir informaciją apie tai pateiktų Švietimo ir mokslo ministerijai.		
4.4.	Motyvuotą išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo per mėnesį nuo pasirašymo dienos pateikti Specialiųjų tyrimų tarnybai ir paskelbti ministerijos interneto svetainėje.		

4.5.	<p>Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, esamos situacijos analizę, korupcijos rizikos valdymo vertinimą Švietimo ir mokslo ministerijos ir pavaldžių institucijų veikloje, taip pat šioje korupcijos rizikos analizėje nustatytus korupcijos rizikos veiksnius, parengti Švietimo ir mokslo ministerijos ir jai pavaldžių kovos su korupcija programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą. Kovos su korupcija programos projektą ir patvirtintą programą skelbti Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje.</p>	<p>Švietimo ir mokslo ministerija informavo, kad yra parengusi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos korupcijos prevencijos 2018–2020 metų veiksmų plano projektą, kuris yra paskelbtas ministerijos interneto svetainėje. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos korupcijos prevencijos 2018–2020 metų veiksmų planas bus patvirtintas artimiausiu metu, baigus derinimo procedūras.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas iš dalies, kadangi nebuvo parengta korupcijos prevencijos programa, o tik veiksmų planas (šio plano vertinimą pateikiame atskirai).</p>
------	---	--	---